

Hukukî Bilgiler Mecmuası

SAHİP VE BAŞMUHARRİRİ

Paris Hukuk Fakültesi Doktörü

AVUKAT

GAD FRANKO MİLÂSLI

Adres : Galata, Bahtiyar han — Bay Gad Franko yazıhanesi

Telefon : 43009

Bir nüshanın bedeli 25 kuruştur.

Bir senelik abonmanı posta ücretiyle beraber 250 kuruştur.

Türkiye harici için 300 kuruştur.

İSTANBUL

HANRI ZEİLLİÇ VE MAHDUMU BASİMEVİ

1940

HUKUKÎ BİLGİLER MECMUASI

Ayda bir neşrolunur

TETEBBÜLER

Doctrine

Hukukî fikirler: REFLEXIONS JURIDIQUES

Üniversite kitapları

Son günlerde gündelik gazetelerde Üniversite kitaplarının yokluğu veya azlığı vesilesile bazı yazılar ve şikâyetler neşr olundu. Tip, fen ve iktisad Fakültelerindeki mesaiye mütedair olan bu şikâyetin ne derecede doğru olduğunu bilemiyorum. Ben bu meseleyi Hukuk Fakültesi ihtiyacı noktasından bir az inceleyeceyim.

Bir kere Fakülte talebesine yarayacak kitaplar hakkında muhtelif nazariyeler müdafaa ediliyor. Bazıları şöyle düşünür; Talebenin eline *manuel*, mulahhas kitaplar vermemeli: O vakit talebe hem Fakülteye devam etmez, hem o mulahhas kitapdaki malûmatı güzelce ezberliyerek imtihanı geçirebilecek derecede malûmat edinmekle iktifa eder. Bunlara göre en doğru yol talebeyi devama ve ders esnasında not tutmağa icbar etmektir. Fakat aynı zamanda irdellerine (tetebülerine) devam etmeleri için o ilme dair mufassal eserler ihzar edilmelidir. Başka suretle düşünenler var: Her halde talebenin elinde esas olacak bir kitap bulunmalı; not tutmak hem müşküldür, hem çok zamana muhtaçtır. Her bir ilim şubesi için talebeye bir iki manuel verilmedikçe çalışmalarına imkân verilmemiş olur.

Ben kitap taraftarıyım; kendim pek az mektep gördüğüm, ne li-

seye ne fakülteye devam etmiyerek yalnız kitaplardan istiane etmek ve imtihana girmek suretile hukukumu ve doktoramı ikmal ettiğim için kitapların faidesine, ve kitapsız Üniversite tahsili olmayacağına kaniim. Maarif Vekilinin son günlerdeki beyanatinde Vekâletin (manuel) lere ehemmiyet verdiği, bunlardan büyük bir kısmının ihzar edildiği ve noksan kalanların yakında ikmal edilecekleri bildirilmektedir ki memnuniyetle kayıd edilecek bir ifadedir.

Kitap cihetinden noksanları ikmal için Rektörlüğün büyük gayretler sarf ettiği muhakkaktır. Bu siyaset sayesinde Hukuk Fakültesi müderrisleri şimdiye kadar epeyce kitaplar hazırlayıp basdılar.

Bunlara Ankara hukuk fakültesi müderrislerinin eserleri ve haricden bazı müelliflerin neşriyatı ilâve edilirse memnuniyet verici bir miktara varırız. Maheza bütün ihtiyaçlar tahmin edilmiş değildir. Gerek mektep talebesine mahsus mulahhas kitaplar (manuelles) gerekse tetkikata imkân verecek büyük eserlere kat'i lüzum vardır. Fakat bunları elde etmek için biraz zaman beklemek lâzımdır. Bu gibi eserlerin hazırlanması ve basdırılması büyük himmetlere muhtaçtır. Onun içindir ki bu gibi eserler yazanlara karşı hürmet ve takdir duygularımızı bu vesile ile arza isticâl ediyoruz.

1934/1940 senesi zarfında Hukuk Fakültesindeki tedrisat ile profesörlerin eserlerini gösteren bir listeyi mevsuk bir menbâden elde ettim:

Birinci sınıf veya I, II Sömostir	Dersi okutan Prof. veya Doçent	Okutan tarafından yazılmış kitap olup olmadığı
<i>Türk Hukuk Tarihi</i>	Ord. Prof. Sadri Maksudi	Yoktur
<i>Hukuk Başlangıcı ve Tarihi</i>	Doçent Yavuz Abadan	Yoktur
<i>Roma Hukuku</i>	Ord. Prof. A. B. Schwarz	Bu yıl çıkacaktır 2 cildi çıkmıştır bu yıl tamamlanacaktır
<i>Esas Teşkilât Hukuku</i>	Ord. Prof. Ali Fuat Başgil	Kısmen mevcuttur
<i>Medenî Hukuk</i>	Ord. Prof. Ebû'lulâ Mardin	Yoktur
<i>Ekonomi</i>	Prof. Kemalledin Birsan	
<i>İstatistik</i>	İktisat Fakültesi celveliae müracaat	
<i>İçtimaiyat</i>	Ömer Celâl Sarç	Tamamdır
	Doçent Ziaeddin F. Fındıkoğlu	Yoktur

**2inci sınıf veya
III, IV Sömostir**

<i>Medenî Hukuk</i>	Ord. Prof. Samim Gönensay	Bu yıl ikmal edecektir
<i>İdare</i>	" " Siddık Sami Onar	Kısmen vardır
<i>Ceza</i>	" " Tahir Taner	Bu yıl ikmal edecektir
<i>Ekonomi</i>	İktisat Fakültesi cetveline müracaat.	
<i>Fikri Haklar</i>	Doçent Yavuz Abadan	Yoktur
<i>İşletme Ekonomisi</i>	Ord. Prof. İsaac	Yoktur

**3üncü sınıf veya
V, VI Sömostir**

<i>Medeni Hukuk</i>	Ord. Prof. Schwarz	Bu yıl ikmal edecektir
<i>Devletler Hukuku</i>	" " Cemil Bilsel	Kısmen vardır
<i>H. Mukakemeleri Usulü</i>	" " Mustafa R. Belgesay	Tamamdır
<i>Ceza</i>	" " Tahir Taner	Tamamdır
<i>Hukuk Felsefesi</i>	" "	
<i>Maliye</i>	İktisat Fakültesi cetveline müracaat.	
<i>Ekonomi Doktrinleri</i>		
<i>Tarihi</i>	Ord. Prof. Sükrü Baban	Kısmen vardır
<i>Sosyal Ekonomi</i>	" " Kessler	Yoktur
<i>İş Hukuku</i>	" " Ali Fuad Başgil	Tamamdır
<i>Toprak Hukuku</i>	" " Ebül'ulâ Mardin	Yoktur

**4üncü sınıf veya
VII, VIII Sömostir**

<i>Amme Hukuku</i>	Ord. Prof. Charles Crozat	Kısmen vardır
<i>Ticaret (K. ve D.)</i>	" " Hirsch	Kısmen vardır
<i>Devletler Hususî Hukuku</i>	" " Muammer Raşit Sevig	Tamamdır
<i>İcra ve İflâs</i>	" " Mustafa R. Belgesay	Tamamdır
<i>Medeni Hukuk</i>	" " Ebül'ulâ Mardin	Kısmen vardır
<i>Adli Tıp</i>	Prof. Hikmet Yalçın	Tamamdır
<i>Mukayeseli Medeni Hukuk</i>	Ord. Prof. A. B. Schwarz	Yoktur
<i>Lozan Mukayeseli</i>	" " Cemil Bilsel	Tamamdır

Görüldüğü üzere muktezi kitapların bir kısmı itmam edilmiş, bazıları kısmen intişar etmiştir. Noksanlar da hazırlanmaktadır ve bu seneye intişar edecektir. Rektörlükçe bu noksanları da itmam ve ikmal hususunda sarf edilen büyük mesainin semerelerini yakında göreceğimiz ümmidini besliyoruz.

Hukuk Fakültesi Mecmuası

Bu mecmuanın 1939 senesine ait olan beşinci cildi önemli bir ileriliyişin nümunesi olduğundan ayrıca takdirimizi isticlap etmiştir. Fakülte muderrislerinin himmeti ile yayılan bu mecmua Fakültemize şeref bahşedecek bir mahiyettedir. 227 sâhifelik tam bir kitaptır. Gerek irdeller (tettebbüler), gerekse tercümeler kısmı çok mühim bahıslarê hasr edilmiştir. Umumi Devletler Hukukunda en tanınmış müte-hassisimiz sayılabilen profesör Cemil Bilselin «Dünya barış buhra-ninde boğazlar» hakkındaki irdeli ayrıca şayanı kayıddır. Çünkü ha-li hazırda Devletler arasındaki bu nazik meselenin hukukî telâkkisini göstermekte ve böylece umumi siyasetin anlaşılmasına hizmet etmek-tedir. Diğer muhtevaları da şunlardır:

Sekiz asır evvel yetişmiş olan Salisbury'nın Devlet nazariyesi profesör Krozat tarafından; İcra ve İflâs Kanununun tadili: profesör Belgesay tarafından; Andreas von Tuhr ve zamanının medenî hukuk ilmi: profesör Schwarz tarafından; Türkiyede tercüme hakkının veçhi tekâmülü: profesör Hirsch tarafından; emniyet ve asayiş kanunları: profesör Muammer Sevig tarafından tetkik edilmiş güzel yazılardır. Tercüme edilmiş üç makaleden maada mühürlü senedler hakkında mah-keme içtihadlarını tahlil vesileile alâkayı uyandıran güzel bir yazı-nın altında Mustafa Reşid Belgesayın imzasını görüyoruz.

Fakülte müdderisleri ve Fakültenin manevi şahsiyeti bu neşriyat ile umumuzun minnet ve şükranını kazanmışlardır.

İstîrad.— Bu güzel kitabın kabinde muhteviyatı göstermek için şu unvanlar yazıldı: İçindekiler; Etütler. Bu etüd (étude) kelimesi ne vakitten beri ve hangi makamın emri ve kararı ile Türk tabiiyetine girmiştir bilemiyorum. Benim bildiğim türkçede şimdiye kadar *Tettebbüler* veya *tetkikler* kullanılırdı. Daha öz türkçe bir kelime aranırsa neden türk lûgat kitaplarında yer bulan İrdel kelimesini kullanmayalım? Yüksek kıymeti göze çarpan bu gibi bir mecmuada bu gibi hal-lardan çekinmek lâzım geldiğine kaniim, Yoksa bir gün gelir İngilte-

rede okumuş olan başkalarının *studyler* ve Almanyada tahsillerini yapmış olanlar *Studiermler* veya *Ubünger* demeye kendilerinde salâhiyet görürler. Bu gibi bir harekette bulunanlara karşı ileri süreceğimiz tenkidleri bunlar Fakültenin bir misali ile red etmezlermi? Dilimizi koruyalım.

Ayukat

Gad Franko Milâslı

Satış ve Sif Satış

1. - Borçlar Kanununa göre satış:

Borçlar Kanununun 182inci Maddesinde:

«Beyi bir akıttır ki, onunla bayi satılan malı müşterinin iltizam ettiği semen mukabilinde müşteriye teslim ve mülkiyeti ona nakl etmek borcunu tahammül eder» denilmektedir.

Binaenaleyh, Borçlar Kanununun 182inci maddesine göre müşteri muayyen bir bedel vermediği, bayi de muayyen bir şeyin mülkiyetini müşteriye nakl ve o şeyi müşteriye teslim etmediği taahhüt eder.

Bayiin birinci vecibesi: mülkiyeti nakl etmektir. Kanunu Medenin 687inci maddesinde: «Menkulde mülkiyetin intikalı için teslim lâzımdır. Bir kimse bir menkulu hüsnüniyetle ve malik olmak üzere tesellüm ettikte mülkiyetini iktisap etmiş olur, vevleki o intikalı yapan kimse o menkulun sahibi olmasın. Zilyetlik hükümlerinin cereyanından itibaren mülkiyet sabit olur» denilmektedir.

Buna nazaran bayiin iki vecibesi bir vecibeden ibaret olmuyor mu? Mülkiyetin intikalı için teslim lâzım olmasına göre bayiin mebii teslim etmek vecibesinde malın mülkiyetini nakl etmek taahhüdünde mündemiçtir.